

Lieta C-918/19

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu

Iesniegšanas datums:

2019. gada 16. decembris

Iesniedzējtiesa:

Landgericht Hamburg (Vācija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2019. gada 9. decembris

Prasītāja un apelācijas sūdzības iesniedzēja:

GDVI Verbraucherhilfe GmbH

Atbildētāja un atbildētāja apelācijas tiesvedībā:

Swiss International Air Lines AG

Landgericht Hamburg [Hamburgas apgabaltiesa]

[..]

Lēmums

lietā

GDVI Verbraucherhilfe GmbH, [..] 90402 Nirnberga

- prasītāja un apelācijas sūdzības iesniedzēja –

[..]

pret

SWISS International Air Lines AG, [..] 4052 Bāzele, Šveice

- atbildētāja un atbildētāja apelācijas tiesvedībā –

[..]

Landgericht Hamburg [...] 2019. gada 9. decembrī nolēmj:

I Apturēt tiesvedību.

II. Atbilstoši LESD 267. pantam Eiropas Savienības Tiesai prejudiciālā nolēmuma sniegšanai tiek uzdoti šādi jautājumi par to, kā interpretēt [Eiropas] Parlamenta un Padomes Regulu Nr. 261/2004 (2004. gada 11. februāris), ar ko paredz kopīgus noteikumus par kompensāciju un atbalstu pasažieriem sakarā ar iekāpšanas atteikumu un lidojumu atcelšanu vai ilgu kavēšanos un ar ko atceļ Regulu (EEK) Nr. 295/91 (OV L 46, 17.2.2004. [orig. 2. lpp.], 1. un nākamās lpp.), un Šveices Konfederācijas un Eiropas Kopienas 1999. gada 21. jūnija Nolīgumu par gaisa transportu Lēmuma Nr. 2/2010, kuru pieņēmusi Kopienas un Šveices gaisa transporta komiteja, redakcijā:

1) Vai Šveices Konfederācijas un Eiropas Kopienas 1999. gada 21. jūnija Nolīgums par gaisa transportu Lēmuma Nr. 2/2010, kuru pieņēmusi Kopienas un Šveices gaisa transporta komiteja, redakcijā ir jāinterpretē tādējādi, ka Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu Nr. 261/2004 (2004. gada 11. februāris), ar ko paredz kopīgus noteikumus par kompensāciju un atbalstu pasažieriem sakarā ar iekāpšanas atteikumu un lidojumu atcelšanu vai ilgu kavēšanos un ar ko atceļ Regulu (EEK) Nr. 295/91, atbilstoši tās 3. panta 1. punkta a) apakšpunktam piemēro arī pasažieriem, kuru lidojums no trešās valsts noslēdzas lidostā Šveicē un viņi pēc tam lido uz kādu no dalībvalstīm?

2) Ja atbilde uz pirmo jautājumu ir apstiprinoša: vai no šīs piemērojamības izriet pienākums dalībvalsts tiesām ņemt vērā arī Tiesas judikatūru, atbilstoši kurai lidojumu, kas kavējas, pasažieri tiesību saņemt kompensāciju piemērošanas ziņā var tikt pielīdzināti atceltu lidojumu pasažieriem (Tiesas spriedums, 2009. gada 19. novembris, C-402/07 un C-432/07)?

3) Vai tiesības saņemt kompensāciju saskaņā ar Regulas 7. pantu var būt arī tad, ja pasažieris relatīvi neliela ielidošanas nokavējuma dēļ nepaspēj uz tiešu savienojuma lidojumu un tāpēc galamērķī ierodas ar trīs [orig. 3. lpp.] vai vairāk stundu ilgu kavēšanos, bet abus lidojumus ir veikuši atšķirīgi gaisa pārvadātāji un rezervācijas apstiprinājumu ir izsniedzis ceļojumu rīkotājs, kurš klientiem ir izveidojis lidojumu kombināciju?

Pamatojums

1. A. Prasītāja, pamatojoties uz cedētām tiesībām, pieprasa no atbildētājas kompensācijas attiecīgi 600 EUR apmērā saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 261/2004 (2004. gada 11. februāris), ar ko paredz kopīgus noteikumus par kompensāciju un atbalstu pasažieriem sakarā ar iekāpšanas atteikumu un lidojumu atcelšanu vai ilgu kavēšanos un ar ko atceļ Regulu (EEK) Nr. 295/91 (OV L 46, 17.2.2004., 1. un nākamās lpp.; turpmāk

tekstā – “Regula” vai “Pasažieru tiesību regula”). Atbilstoši pierādījumu iegūšanas rezultātā izdarītajiem pagaidu secinājumiem prasītājam ir jāatzīst prasītājas statuss.

2. Abi cedenti ar ceļojumu rīkotāja starpniecību rezervēja lidojumus no Bangkokas *Suvarnabhumi Intl* caur Cīrihi uz Hamburgu 2016. gada 14. maijā. Lidojuma no Bangkokas uz Cīrihi, kuru veica atbildētāja, plānotā nosēšanās bija plkst. 19.30 Cīrihē. Pēc tam abiem cedentiem plkst. 20.20 bija jālido ar aviosabiedrību *Eurowings* uz Hamburgu. Netiek apstrīdēts, ka lidmašīna Cīrihē nosēdās tikai plkst. 20.20. Atbilstoši pierādījumu iegūšanas rezultātā izdarītajiem pagaidu secinājumiem cedenti savu savienojuma lidojumu uz Hamburgu nokavēja un sasniedza Hamburgu nākamajā dienā plkst. 10.30, tātad ar 12 stundu un 45 minūšu kavēšanos. Atbildētāja, kuras juridiskā adrese ir **[oriģ. 4. lpp.]** Šveices Konfederācijā, pārrezervēja cedentus uz citu lidojumu nākamajā dienā, sniedza aprūpi uz vietas un parūpējās par izmitināšanu viesnīcā.
3. *Amtsgericht* [pirmās instances tiesa] prasību noraidīja. Ar apelācijas sūdzību prasītāja turpina prasījumu uzturēt spēkā. Atbildētāja iebilst pret apelācijas sūdzību.
4. B. Lai izlemtu par apelācijas sūdzību, Eiropas Savienības Tiesai ir jāatbild uz trim iepriekšējiem jautājumiem.
5. *Amtsgericht* pieņēma, ka Tiesas judikatūra par kavēšanās un atcelšanas savstarpēju pielīdzināšanu (Tiesas spriedums, 2009. gada 19. novembris, C-402/07 un C-432/07) nav attiecināma uz Šveices Konfederāciju, jo tajā Regula esot ne tikai interpretēta, bet arī esot radīts jauns piemērošanas gadījums.
6. Tāpēc tas, vai apelācijas sūdzība ir jāapmierina, ir atkarīgs no Pasažieru tiesību regulas piemērojamības un tās 7. panta interpretācijas.
7. I. Pasažieru tiesību regulas piemērojamība ir atkarīga no tā, kā ir jāinterpretē Šveices Konfederācijas un Eiropas Kopienas 1999. gada 21. jūnija Nolīgums par gaisa transportu Lēmuma Nr. 2/2010, kuru pieņēmusi **[oriģ. 5. lpp.]** Kopienas un Šveices gaisa transporta komiteja, redakcijā (turpmāk tekstā – “Gaisa transporta nolīgums”).
8. 1. Vācijas tiesu jurisdikcija izriet no pamatpakalpojuma izpildes vietas, kas norādīta lidojuma pamatā esošajā līgumā.
9. a) Vācijas tiesu jurisdikcija ir konstatējama atbilstoši 2007. gada 30. oktobra Konvencijas par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās (turpmāk tekstā – “Lugāno konvencija”), kura attiecībā uz Šveici ir stājusies spēkā 2011. gada 1. janvārī (Šveices federālo tiesību Oficiālais Vēstnesis, 2010. gads, 5609. lpp.), 5. panta 1. punkta b) apakšpunkta otrajam ievilkumam.
10. b) Par raksturīgo pakalpojumu izpildes vietu, kurai ir nozīme atbilstoši Lugāno konvencijas 5. panta 1. punktam, lidojuma gadījumā ir jāuzskata arī ielidošanas

vieta. Šajā ziņā konkrētajā gadījumā noteicoša nozīme ir pēdējā reisa ielidošanas vietai, jo lidojums bija plānots bez nozīmīgas uzturēšanās pārsēšanās lidostā (skat. par “spoguļattēla” izlidošanas vietas gadījumu izsmeltoši un ar tālākām norādēm: *BGH* [Federālā augstākā tiesa], 2013. gada 9. aprīļa lūgums Tiesai sniegt prejudiciālu nolēmumu [...], 9. un nākamie punkti).

11. 2. Prasītājas tiesības uz kompensāciju ir atkarīgas no tā, vai Pasažieru tiesību regula ir piemērojama lidojumam, kuru ir veikusi atbildētāja, no Bangkokas uz Čīrihi.
12. a) Nedz šī lidojuma izlidošanas vieta, nedz galamērķis atrodas **[oriģ. 6. lpp.]** kādā no Eiropas Savienības dalībvalstīm. Arī atbildētājas gadījumā nav runa par Eiropas Savienības gaisa pārvadātāju. Taču atbilstoši Gaisa transporta nolīgumam un atbilstoši šī nolīguma 23. panta 4. punktam izveidotās Kopienas un Šveices gaisa transporta komitejas Lēmumam Nr. 1/2006 (OV 2006, L 298, 23. lpp.), kā arī pēc tam pieņemtajam Lēmumam Nr. 2/2010 (OV 2010, L 347, 54. lpp.; Šveices OV 2011, 205. lpp.) Pasažieru tiesību regulu kopš 2006. gada 1. decembra piemēro arī Šveices teritorijai. Abos lēmumos Pasažieru tiesību regula tiek uzskaitīta kā 1999. gada 21. jūnija nolīguma pielikums. Atbilstoši nolīguma 2. pantam pielikumā uzskaitītās tiesību normas ir spēkā tiktāl, ciktāl tās reglamentē gaisa satiksmi vai ar to tieši saistītos jautājumus, kas ir uzskaitīti pielikumā.
13. b) Tomēr līdz šim vēl nav ticis izlemts, vai šī piemērošana attiecas arī uz gadījumiem, kad lidojums sākas trešajā valstī, tā mērķis ir Šveice un to veic Šveices lidsabiedrība.
14. c) Senāts, tāpat kā *Bundesgerichtshof* “spoguļattēla” lidojuma gadījumā, kurš sākās Šveices teritorijā un kura mērķis atradās trešajā valstī, sliecas uzskatīt, ka arī šādi lidojumi ir aptverti. *Bundesgerichtshof* šajā ziņā ir izklāstījusi (*BGH*, 2013. gada 9. aprīļa lūgums Tiesai sniegt prejudiciālu nolēmumu [...] 23. un 24. punkts):
15. “Nolīguma par gaisa transportu pielikuma, kas ar Gaisa transporta komitejas Lēmumu Nr. 2/2010 tika pieņemts jaunā redakcijā, otrajā ievilkumā ir noteikts, ka, kur vien šajā pielikumā norādītajos tiesību aktos ir atsauces uz Eiropas Kopienas vai **[oriģ. 7. lpp.]** Eiropas Savienības dalībvalstīm, šajā nolīgumā atsauce jāsaprot kā vienlīdz piemērojama arī attiecībā uz Šveici. Tātad Pasažieru tiesību regulas 3. panta 1. punkts varētu būt piemērojams tā, ka attiecībā uz prasībām saskaņā ar šo regulu pietiek ar to, ka reisa izlidošanas vieta vai, ja gaisa pārvadātāja sabiedrības juridiskā adrese ir Eiropas Savienībā vai Šveicē, ielidošanas vieta atrodas Šveicē.
16. Šāda Nolīguma par gaisa transportu un tā pielikuma interpretācija atbilstot ne vien tā tekstam, bet arī šī nolīguma preambulā formulētajam mērķim savstarpēji harmonizēt noteikumus par gaisa transportu Eiropā, tos attiecinot arī uz Šveices teritoriju. Saskaņā ar to gaisa pārvadājumu uzņēmumiem Šveicē ir jābūt iespējai

darboties ar vienādiem nosacījumiem, kuriem jābūt tādiem pašiem kā Eiropas Savienības dalībvalstīs. Gaisa pārvadājumu uzņēmumu [pakalpojumu] patērētājiem un klientiem Šveicē ir jābūt piedāvātam tam pašam kvalitātes standartam un tād arī jābūt iespējamam attiecībās ar šo uzņēmumu Šveicē izmantot tādas pašas tiesības kā Eiropas Savienības dalībvalstīs, un, savukārt, uz gaisa pārvadājumu uzņēmumiem ir jāattiecas tādiem pašiem konkurences nosacījumiem. Ar to nebūtu gluži saderīgi tas, ja Pasažieru tiesību regula būtu piemērojama tikai attiecībā uz pasažieriem, kuri no lidostas Šveices teritorijā izlido uz lidostu, kas atrodas Eiropas Savienības dalībvalsts teritorijā. Proti, saskaņā ar Pasažieru tiesību regulas 3. panta 1. punkta a) apakšpunktu šī regula ir jāpiemēro arī attiecībā uz pasažieriem, kuri no lidostas Eiropas Savienībā izlido uz trešo valsti.”

17. Papildus bieži, kā tas ir arī šajā gadījumā, ir konstatējama cieša saikne ar **[oriģ. 8. lpp.]** Eiropas Savienību. Šajā gadījumā cedenti tieši pēc lidojuma, kas kavējās, vēlējās izlidot ar savienojuma lidojumu uz Eiropas Savienību, proti, Hamburgu. Pašā Regulā, it īpaši attiecībā uz arī šajā lietā izšķirošo kompensācijas aprēķinu saskaņā ar Pasažieru tiesību regulas 7. pantu, vairāki lidojumi tiek sasaistīti tādējādi, ka tajā par kritēriju tiek izmantots galamērķis. Ja nodoms būtu šādos gadījumos Regulas piemērošanas jomu, kā tas tiek daļēji darīts Šveicē, attiecināt tikai uz lidojumiem no Šveices uz Eiropas Savienību, netīši tiktu radīta atšķirīga attieksme pret pasažieriem atkarībā no tā, vai viņi pēc tam lido ar tiešu savienojuma lidojumu uz kādu no dalībvalstīm (izsmeloši par šo argumentu skat. *BGH*, 2013. gada 9. aprīļa lūgums Tiesai sniegt prejudiciālu nolēmumu [...] 28. un 29. punkts).
18. II. Prasītājas tiesības uz kompensāciju ir atkarīgas arī no tā, vai, atbildot apstiprinoši uz pirmo prejudiciālo jautājumu, Regulas piemērojamība nozīmē to, ka ir jāpiemēro arī Eiropas Savienības Tiesas judikatūra, atbilstoši kurai kavēto lidojumu pasažieri tiesību uz kompensāciju piemērošanas ziņā var tikt pielīdzināti atcelto lidojumu pasažieriem, ja viņi sasniedz galamērķi ne agrāk par trim stundām pēc gaisa pārvadātāja sākotnēji paredzētā laika.
19. 1. Uz šo jautājumu Vācijas judikatūrā [...], kuru atbildētāja izmanto savā argumentācijā, daļēji tiek atbildēts noliedzoši. Atbilstoši Gaisa transporta nolīguma **[oriģ. 9. lpp.]** 1. panta 2. punktam spriedumi un lēmumi, kuri tiek pieņemti pēc atsauces datuma, 1999. gada 2. jūnija, ir jānosūta Šveices Konfederācijai, lai tie tiktu tur atzīti un iegūtu apvienotās komitejas apstiprinājumu. Tas ar Eiropas Savienības Tiesas 2009. gada 19. novembra spriedumu lietā C-402/07 un C-432/07 un pēc tam pasludinātajiem spriedumiem nav noticis. No minētā tikko norādītās tiesas secina, ka tās gadījumos, kad ir celta prasība pret Šveices gaisa pārvadātāju, šo judikatūru nevar izmantot prasījumu pamatojumam, bet gan var ņemt vērā tikai Regulas formulējumu. Tiesas judikatūras piemērošana, kas katrā gadījumā pamatojas uz analogiju ar minētajām tiesībām, esot būtiska iejaukšanās Šveices Konfederācijas valsts suverenitātē [...].

20. 2. Tiesa sliecas pārstāvēt diferencētu viedokli. Šveices tiesām patiesi nebūtu jāņem vērā minētā Eiropas Savienības Tiesas judikatūra par t.s. ilgo kavēšanos [...]. Tomēr iesniedzējtiesa nav Šveices tiesa, bet gan dalībvalsts tiesa un tāpēc, ja Regula ir jāpiemēro Šveices gaisa pārvadātājiem, tai ir saistoša par šo regulu pasludinātā judikatūra. Pretējā gadījumā dalībvalstu tiesām to pašu regulu citādā ziņā līdzīgiem faktiem būtu jāpiemēro atšķirīgi atkarībā no tā, vai **[oriģ. 10. lpp.]** atbildētāja gadījumā runa ir par Šveices Konfederācijā vai ES reģistrētu gaisa pārvadātāju. Tomēr minētais būtu pretrunā ar Gaisa transporta komitejas Lēmumu Nr. 2/2010 jaunā redakcijā izteiktā pielikuma otrajam ievilkumam, atbilstoši kuram atsauce uz ES dalībvalstīm Regulā ir jāsaprot kā atsauce (arī) uz Šveices Konfederāciju.
21. III. Visbeidzot tiesības uz kompensāciju ir atkarīgas no Pasažieru tiesību regulas 7. panta interpretācijas, proti, vai šīs tiesības ir konstatējamas arī tad, ja lidojumus ir sakombinējis ceļojumu rīkotājs un tos veic dažādi gaisa pārvadātāji.
22. 1. Prasītāju tiesības uz kompensāciju nav izslēgtas tāpēc, ka abi lidojumi sākās plānotajā laikā un kavējās tikai pirmais lidojums, turklāt šī kavēšanās nepārsniedza trīs stundas.
23. Lidojumu Bangkoka-Cīrihe un Cīrihe-Hamburga gadījumā gan runa ir par diviem atsevišķiem lidojumiem Regulas izpratnē (šajā ziņā izsmeloši skat.: *BGH*, 2016. gada 19. jūlija lūgums Tiesai sniegt prejudiciālu nolēmumu [...] 17. punkts). Taču, ja atsevišķo lidojumu gadījumā runa ir par tiešu savienotu reisu un pirmā lidojuma kavēšanās sekas, kā šajā gadījumā, ir tādas, ka pasažieri nokavē savienojuma lidojumu, arī tad var būt tiesības uz kompensāciju. Minētā priekšnoteikums saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas (Tiesas spriedumi, 2009. gada 19. novembris, C-407/07 un C-432/07, Krājums 2009, I-10923. lpp., [...] 40. un nākamie punkti, *Sturgeon* u.c.; 2012. gada 23. oktobris, **[oriģ. 11. lpp.]**, C-581/10 un C-629/10, [...] 28. un nākamie punkti, *Nelson* u.c.) un *Bundesgerichtshof* ([...] 2016. gada 19. jūlija lūgums Tiesai sniegt prejudiciālu nolēmumu [...] 14. punkts) judikatūru ir tāds, ka galamērķī Regulas 2. panta h) punkta izpratnē ir ticis piedzīvots vairāk nekā trīs stundu ilgs laika zudums. Šo tiesību priekšnoteikums nav izlidošanas laika kavēšanās Pasažieru tiesību regulas 6. panta 1. punkta a)–c) apakšpunkta izpratnē (Tiesas spriedums, 2013. gada 26. februāris, C-11/11, [...] 37. punkts, *Folkerts*).
24. Tas šajā gadījumā tā ir; starp abiem lidojumiem it īpaši bija paredzēts tikai īss uzturēšanās laiks Cīrihē.
25. 2. Tomēr šajā gadījumā lidojumus nesakombinēja pati atbildētāja un tā turklāt veica tikai pirmo lidojumu, kurš kavējās. Tieši pretēji, lidojumus sakombinēja ceļojumu rīkotājs.
26. Līdzīgs gadījums *BGH* izskatīšanā bija saistībā ar revīzijas sūdzību par [*Landgericht*] *Hamburg* nolēmumu [...]. *BGH* tiesvedību apturēja un Tiesai faktiski uzdeva tādu pašu prejudiciālu jautājumu par Pasažieru tiesību regulas

interpretāciju kā šajā lietā. *BGH* tomēr prejudiciālo jautājumu atsauc, jo tās izskatīšanā esošajā lietā atbildētāja prasījumus atzina par pamatotiem. *BGH* (2016. gada 19. jūlija lūgums Tiesai sniegt prejudiciālu nolēmumu – [..] 27. un nākamie punkti) šajā ziņā ir izklāstījusi:

27. “d) No Pasažieru tiesību regulas 7. panta jēgas un mērķa varētu izrietēt, ka tiesības uz kompensāciju ir tikai **[oriģ. 12. lpp.]** tad, ja gaisa pārvadātājs, kura dēļ ierašanās galamērķī ir bijusi novēlota, secīgos lidojumus ir apstiprinājis, izdodot vai noformējot rezervācijas apstiprinājumu. Šis jautājums Eiropas Savienības Tiesas judikatūrā izsmeltoši nav skaidrots.
28. aa) No Tiesas judikatūras var secināt, ka tiesības pieprasīt kompensāciju katrā ziņā var pastāvēt tad, ja vairāki secīgi lidojumi ir rezervēti pie viena un tā paša gaisa pārvadātāja, pret kuru var vērsties ar kompensācijas prasījumu.
29. Nolēmumos, kuros tiesības uz kompensāciju izrietēja no novēlotas ierašanās tieši savienota reisa galamērķī, secīgie lidojumi bija rezervēti pie gaisa pārvadātāja, pret kuru pamatlietā tika celta prasība (Tiesas spriedums, [..] 18. punkts, *Folkerts* [..]; 2012. gada 4. oktobra lēmums, C-321/11, [..] 10. un 34. punkts, *Rodriguez Cachafeiro* u.c.). Citi Tiesas nolēmumi, kuros bija nozīme lidojuma jēdzienam Regulas izpratnē, tāpat attiecas uz gadījumiem, kad pasažieris visus nozīmīgos lidojumus bija rezervējis pie gaisa pārvadātāja, no kura viņš vēlāk pieprasīja kompensāciju (skat. Tiesas spriedumus [..], 13. punkts, *Emirates Airlines*; [..] 11. punkts, *Sturgeon* u.c.; Tiesas spriedums [..] 15. punkts, *Nelson* u.c.).
30. bb) Šī situācija šajā lietā nav konstatējama.
31. Saskaņā ar apelācijas tiesas konstatēto abus **[oriģ. 13. lpp.]** lidojumus veica divi dažādi gaisa pārvadātāji. Rezervācija tika veikta nevis pie šiem uzņēmumiem, bet gan pie ceļojumu rīkotāja. Tas arī izdeva kā K1 pielikumu iesniegto rezervācijas apstiprinājumu. Tā kā attiecīgu konstatējumu nav, nevar pieņemt, ka atbildētāja pati ir izdevusi vai apstiprinājusi aviobiļetes abiem lidojumiem.
32. ce) Attiecībā uz šādu situāciju no Regulas un minētās Tiesas judikatūras nevar izdarīt pietiekami drošus secinājumus.
33. Saskaņā ar Pasažieru tiesību regulas 3. panta 2. punkta a) apakšpunktu Regulu piemēro tikai tad, ja pasažiera rīcībā ir apstiprināta rezervācija uz konkrēto lidojumu. Tas atbilstoši Pasažieru tiesību regulas 2. panta g) punktam nozīmē to, ka rezervāciju ir akceptējis un reģistrējis gaisa pārvadātājs vai ceļojumu rīkotājs. Šāda rezervācija var būt biļete Pasažieru tiesību regulas 2. panta f) punkta izpratnē, kuru ir izdevis vai apstiprinājis gaisa pārvadātājs vai tā pilnvarots aģents, vai arī kāds cits dokuments.
34. No šī regulējuma nešaubīgi izriet, ka pasažierim tiesības saņemt kompensāciju no gaisa pārvadātāja, kas organizē lidojumu, ir arī tad, ja viņš nav piedalījies konkrētajā rezervācijā un tās apstiprinājumā, bet iespēju sagatavot un apstiprināt šādu rezervāciju ir uzticējis aģentam vai ceļojuma rīkotājam. Gaisa pārvadātājam

visos šajos gadījumos par aģenta vai ceļojuma rīkotāja rezervācijas apstiprinājumiem ir jāuzņemas atbildība kā par paša veiktu apstiprinājumu. **[oriģ. 14. lpp.]**

35. No minētā tomēr nešaubīgi nevar secināt, ka gaisa pārvadātājam par aģenta vai ceļojumu rīkotāja rezervācijas apstiprinājumu ir jāuzņemas atbildība kā par paša veiktu apstiprinājumu, ja tas attiecas uz citu lidojumu, kuru ir īstenojis cits gaisa pārvadātājs. Attiecībā uz šādu lidojumu aģents vai ceļojuma rīkotājs primāri stājas tā gaisa pārvadātāja vietā, kurš īsteno šo lidojumu. No iesaistīto gaisa pārvadātāju viedokļa tādējādi rodas tāda situācija, it kā pasažieris pats būtu veicis vairāku dažādu gaisa pārvadātāju īstenojušu lidojumu atsevišķas rezervācijas. Saistībā ar pēdējo minēto gadījumu Komisija savās skaidrojošajās pamatnostādņēs par regulas interpretāciju ir pieņēmusi, ka tiesību saņemt kompensāciju nav (Komisijas 2016. gada 10. jūnija skaidrojošās pamatnostādnes, C(2016) 3502 *final*, 18. lpp., 4 d A ii).
36. dd) Senāta skatījumā tomēr ir daži elementi, kas liecina par labu tam, lai atzītu tiesības uz kompensāciju, ja rezervācijas apstiprinājumu secīgiem lidojumiem ir veicis viens ceļojumu rīkotājs.
37. (1) Regulā attiecībā uz dažādām rezervācijas apstiprinājuma formām principā ir paredzētas vienas un tās pašas tiesiskās sekas. 5. apsvērumā turklāt ir uzsvērts, ka aizsardzība pasažieriem ir jāpiemēro arī kompleksos ceļojumos. Stingrā atbildība saistībā ar lidojumiem, kurus ir sakombinējis ceļojumu rīkotājs, turklāt atbilstu 1.–4. apsvērumā definētajam mērķim nodrošināt augsta līmeņa pasažieru aizsardzību un ņemt vērā patērētāju aizsardzības prasības un Tiesas no minētā secinātajam principam, ka regulas tiesību normas, kas **[oriģ. 15. lpp.]** piešķir tiesības pasažieriem, ir jāinterpretē plaši (šajā ziņā Tiesas spriedums [...] 45. punkts, *Sturgeon* u.c.), savukārt jēdzieni tiesību normā, kura veido izņēmumu no principa vai – vēl precīzāk – no Kopienu noteikumiem, kuros paredzēta patērētāju tiesību aizsardzība, principā ir jāinterpretē šauri (šajā ziņā Tiesas spriedums, 2008. gada 22. decembris, C-549/07, Krājums 2008, I-11061. lpp., [...] 17. punkts, *Wallentin-Hermann*).
38. (2) Tiesību uz kompensāciju atzīšana Senāta skatījumā ir saderīga arī ar Tiesas uzsvērtu atbildības par pienākumu sniegt pakalpojumus, kas pārņemti līdz ar rezervācijas apstiprinājumu, aspektu.
39. Gadījumā, kad gaisa pārvadātājs, pie kura bija rezervēti divi secīgi lidojumi, atteicās veikt otro lidojumu, pieņemot, ka pasažieris šo lidojumu var nokavēt pirmā lidojuma kavēšanās dēļ, Tiesa atzina tiesības uz kompensāciju. Šajā ziņā par apstākli, kuram ir izšķiroša nozīme, tā uzskatīja to, ka šīm tiesībām ir jākompensē neērtības, kuras rada neatgriezenisks trīs vai vairāk stundu laika zudums, un ka apkalpojošajam gaisa pārvadātājam par šo neērtību novēršanu katrā ziņā ir jāuzņemas atbildība tad, ja ir konstatējams, ka tam par tām ir jāatbild tāpēc, ka tas ir vai nu izraisījis paša īstenošanā pirmā lidojuma kavēšanos, vai arī kļūdaini ir uzskatījis, ka attiecīgie pasažieri nepaspēs laikus ierasties uz iekāpšanu

savienojuma lidojumam, vai arī ir pārdevis biļetes uz tādiem diviem secīgiem lidojumiem, kuru gadījumā laiks, kas nepieciešams, lai dotos uz savienojuma lidojumu, ir bijis nepietiekams (Tiesas spriedums [...] **[oriģ. 16. lpp.]** [...] 34.punkts, *Rodriguez Cachafeiro* u.c.).

40. Katrā ziņā no tā pasažiera skatupunkta, kura aizsardzībai kalpo tiesības saņemt kompensāciju, salīdzināma situācija ir tad, ja gaisa pārvadātājs aviobiļetes secīgiem lidojumiem pats gan nav izdevis vai apstiprinājis, bet ceļojuma rīkotājam ir paredzējis iespēju šādas aviobiļetes izsniegt un arī sakombinēt lidojumus, ko veic dažādi gaisa pārvadātāji.
41. ee) Senāts tomēr uzskata, ka lēmumu nevar pieņemt pats.
42. Tiesas izstrādāto principu piemērošana šajā lietā izvērtējamajam gadījumam pēc analogijas iepriekš minēto iemeslu dēļ šķiet loģiska. Taču no līdzšinējiem Tiesas nolēmumiem tā neizriet viennozīmīgi.”
43. C. Tādēļ Senāta skatījumā prasītājas apelācijas sūdzību nevar izskatīt tikmēr, kamēr nav sniegta atbilde uz lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu.

[..]

DARBA VERSIJA